

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndc/6/2021
Identifikačné číslo spisu: 3820204186
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3820204186.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľa P. I., bývajúceho v F., A. O. XXX/XX, proti povinnému W. P. I., bývajúcemu v W., N. I. XXXX/X, o určenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 9 Pc 12/2020, o návrhu povinného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 9 Pc 12/2020 Okresnému súdu Bratislava V n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Vo veci o určenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa podal povinný návrh na prikázanie sporu podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava V. Povinný vo svojom návrhu poukázal na to, že je invalidný dôchodca v nariadenom domácom liečení po približne ročnom hospitalizovaní a patrí medzi vysoko rizikové skupiny. Uviedol, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje cestovanie hromadnou, či inou verejnou dopravou a cestovanie do Prievidze by nezvládol. Na oznámenie Okresného súdu Prievidza ohľadom toho, že v súvislosti s jeho zdravotným stavom je možné, aby sa dal zastúpiť na pojednávaniach v konaní, povinný doplnil svoj návrh, kde uviedol, že inštitútu zastúpenia si je plne vedomý, avšak jeho nepriaznivá finančná situácia mu to nedovoľuje. Dodal tiež k uvedenému, že nemá ani žiadne blízke osoby, ktoré by mohol poveriť zastupovaním, a ktoré by mohli cestovať do Prievidze. Vo svojom návrhu povinný deklaroval záujem osobne sa zúčastniť pojednávani v predmetnom konaní. V dopĺňujúcom návrhu teda opätovne žiadal o vydanie rozhodnutia, ktorým by sa vec prikázala Okresnému súdu Bratislava V.

2. Navrhovateľ sa k danej veci nevyjadril, i keď návrh povinného mu bol riadne doručený.

3. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

4. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu,

ktorému sa má spor prikázať (§ 39 ods. 3 CSP).

5. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. K prikázaniu sporu inému súdu možno preto pristúpiť iba vo výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie sporu iným, než (doposiaľ) príslušným súdom znamenalo z komplexného pohľadu hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci.

6. Dôvody delegácie môžu byť rôzne v závislosti od predmetu sporu, postavenia strán, ale aj doterajších výsledkov konania. Dôvody na strane sporu vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu, vždy však musí ísť o situáciu osobitného zreteľa. Vzhľadom na charakter delegácie sporu ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním sporu inému súdu nedôjde iba k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhú stranu sporu.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetu sporu a pomerov oboch strán sporu. Súd prihliada na pomery a dopad prípadného prikázania veci tak vo vzťahu strany, ktorá vhodnú delegáciu navrhuje, ako aj na pomery a dopad prípadnej delegácie veci na druhú stranu sporu.

8. V danom prípade povinný odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu najmä svojím zdravotným stavom ako aj nepriaznivou finančnou situáciou. Tieto dôvody podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) nevykazujú znaky takej výnimčnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava V neprinesie oproti prejednaniu sporu Okresným súdom Prievidza zjednodušenie prístupu k súdu pre strany sporu (povedie len k zjednodušeniu prístupu k súdu jednej zo strán), ani nepovedie k zhospodárnaniu, či urýchleniu konania, dokonca ani k spoľahlivejšiemu a dôkladnejšiemu posúdeniu veci po skutkovej stránke.

9. Zo všeobecného hľadiska miesto pobytu niektorej zo strán sporu ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa súdneho procesu bez ďalšieho a zakaždým nevyvolávajú zmenu príslušnosti súdu. Strana má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP).

9.1. Nad rámec dovolací súd uvádza nasledovné. To, že povinný dôvodí tým, že je v nepriaznivej finančnej situácii a preto nemá možnosť, aby ho zastupoval v predmetnom konaní právnik, tiež nie je dôvodom pre prikázanie veci inému súdu. Okrem uvedeného, treba spomenúť, že v obdobných situáciách je totiž možné využiť bezplatnú právnu pomoc, a to v Centre právnej pomoci (ďalej len „CPP“), ktorá túto poskytuje bezplatne pre občanov, ktorí splnia nimi požadované podmienky. Spis nasvedčuje tomu, že povinný sa na CPP neobrátil, nepodal žiadosť o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci. Nemal teda snahu byť zastúpený počas tohto konania, čo však na druhej strane neznamená, že by túto odbornú bezplatnú právnu pomoc nemohol v tomto konaní ešte využiť.

10. Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvodě nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

11. Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu povinného nevyhovet.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.